

Broj:
Sarajevo, 26.02.2024. godine

PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE
PREDSTAVNIČKI DOM
n/r predsjedavajućeg, g. Marinko Čavara

BOSNA I HERCEGOVINA PARLAMENTARNA SKUPŠTINA BOSNE I HERCEGOVINE SARAJEVO			
PRIMLIJENO: 26-02-2024			
Organizaciona jedinica	Klasifikaciona oznaka	Redni broj	Broj prijloga
01-50-1-465/24			

Na osnovu člana 8. Poslovnika Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“, br. 79/14, 81/15, 97/15, 78/19, 26/20, 53/22, 59/23 i 87/23), podnosim

POSLANIČKU INICIJATIVU

kojom Predstavnički dom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine traži od Vlade Federacije Bosne i Hercegovine, Vlade Republike Srpske i Vlade Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine da u roku od 60 dana od dana usvajanja ove inicijative pripreme izmjene entitetskih krivičnih zakona i Krivičnog zakona Brčko Distrikta BiH kojim će se kao posebno krivično djelo definirati „Obijesna vožnja u cestovnom saobraćaju“.

Obrazloženje

Osnovni razlog podnošenja ove inicijative je evidentno nesigurna situacija u cestovnom saobraćaju koja sve češće dovodi do smrtnih ishoda ili teških tjelesnih povreda. Uvođenjem novog krivičnog djela „Obijesna vožnja u cestovnom saobraćaju“ dopunjava se trenutno zakonodavno rješenje u oba entiteta i Brčko Distriktu BiH prema kojem se teškim krivičnim djelom protiv sigurnosti javnog saobraćaja smatraju samo djela koja za posljedicu imaju tešku tjelesnu povredu ili smrt neke osobe ili ako je nastupila imovinska šteta velikih razmjera. Cilj ove inicijative je preventivno djelovati i kriminalizirati obijesnu vožnju u cestovnom saobraćaju, koja je trenutno predmet prekršajnog sankcionisanja. U praksi se pokazalo da je obijesna vožnja uzrok mnogih štetnih posljedica u saobraćaju, često i sa smrtnim ishodom, te bi krivičnopravno tretiranje takvog postupanja dovelo do povećane sigurnosti svih učesnika u saobraćaju, a što se ne može postići kroz prekršajno i novčano kažnjavanje, jer novčane kazne nisu dovoljan okvir da bi se postigla svrha kažnjavanja.

Naime, kako bi pojačali specijalnu i generalnu prevenciju u oblasti sigurnosti cestovnog saobraćaja, mišljenja sam da je neophodno uvesti „Obijesnu vožnju u cestovnom saobraćaju“ kao posebno krivično djelo u krivičnom zakonodavstvu entiteta i Brčko Distrikta, na način kako je propisano u članu 226. Kaznenog zakona Republike Hrvatske (Narodne novine broj: 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21, 114/22, 114/23):

„Obijesna vožnja u cestovnom prometu

Član 226.

Sudionik u cestovnom prometu koji iz obijesti teško krši propise o sigurnosti prometa vozeći u stanju nesposobnosti za vožnju izazvanoj trošenjem alkohola uz koncentraciju od najmanje 1,50 g/kg alkohola u krvi, ili droge ili psihoaktivnih lijekova, ili vozeći u zabranjenom smjeru,

ili pretječući na nepreglednom mjestu kolonu vozila, ili vozeći brzinom koja prelazi pedeset km/h iznad dopuštene u naseljenom mjestu ili području s naznačenim ograničenjem brzine, izazove opasnost za život ili tijelo ljudi, kaznit će se kaznom zatvora do tri godine."

Osim Republike Hrvatske, Savezna Republika Njemačka je također uvela u svoje krivično zakonodavstvo krivično djelo „Ugrožavanje cestovnog saobraćaja“ (član §315c njemačkog Krivičnog zakona), a nedavno ga je uvela i Slovenija pod nazivom "Bezobzirna vožnja u cestovnom prometu" (član 324. slovenskog Krivičnog zakona). Također, realizacijom ove inicijative izvršilo bi se usklađivanje sa međunarodnim standardima iz oblasti sigurnosti cestovnog saobraćaja, imajući u vidu Evropsku konvenciju Vijeća Europe o kažnjavanju za djela počinjena u saobraćaju (ETS No. 052 iz 1964. godine) i Direktivu EU 2011/82/EU o olakšavanju prekogranične razmjene informacija o saobraćajnim prekršajima vezanim za sigurnost u saobraćaju.

Na kraju, mišljenja sam da je bahata, bezobzirna i obijesna vožnja u cestovnom saobraćaju društveni problem koji se neće riješiti sam od sebe, već da trebamo jačati svijest kod vozača da takvo ponašanje nije prihvatljivo, a to se postiže isključivo kroz strožije kažnjavanje. Krivični postupak sam po sebi ima znatno ozbiljnije i teže posljedice u odnosu na prekršajni postupak, te ujedno izaziva povećanu svijest kod potencijalnih učinitelja krivičnih djela, budući da se sankcije u krivičnom postupku moraju izvršiti, bez obzira da li je riječ o novčanoj kazni ili kazni zatvora. Ključna razlika se ogleda u izricanju novčane kazne, obzirom da se u krivičnom postupku presudom određuje visina novčane kazne i rok za plaćanje iste, a ukoliko se novčana kazna ne plati u roku koji je utvrđen presudom, sud će bez odlaganja donijeti odluku da se novčana kazna zamijeni kaznom zatvora.¹

Dr. Denis Zvizdić

¹ Član 47. stav 2. Krivičnog zakona Federacije BiH, član 50. stav 2. Krivičnog zakonika Republike Srpske i član 48. stav 2. Krivičnog zakona Brčko distrikta BiH.